

Handläggare: Elisabet Wannberg
Telefon: 08-50831561

Till
Kulturnämnden

KuN
Nr

Remissvar angående samråd om förslag till detaljplan för Orgelpipan 6 mm i stadsdelen Norrmalm, Dp 2010-18583-54

Förslag till beslut

Detaljplanen tillstyrks under förutsättning att den bearbetas så att

- Volymen minskas
- Utkragningarna över gaturummet utgår
- Höjden minskas

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett detaljplaneförslag för en ny samlad station för Citybanan i anslutning till Centralstationen. Förslaget gör det också möjligt att bygga hotell med 400 rum samt 25 bostäder som uppförs integrerat med stationen. För att stadsmiljöns kulturhistoriska kvaliteter ska behållas anser kulturförvaltningen att omfattningen av föreslagen nybyggnad bör minska så att utkragningarna över gatumark utgår för att inte störa siktlinjerna längs gatorna, samt att byggnadens höjd blir lägre så att de negativa konsekvenserna av skalförskjutningen mot större volymer i stadsrummet mildras.

Berit Svedberg
kulturdirektör

Ann-Charlotte Backlund
stadsantikvarie

Underlag för beslut

Samrådshandlingar med plankarta 2011-11-24, Planbeskrivning, Genomförandebeskrivning samt Illustrationsbilaga 2011-11-21 samt Stadsbildsanalysbilaga 2011-11-21. Samtliga samrådshandlingar ligger på www.stockholm.se/sbk/pågående planer.

UTLÅTANDE

Ärendet/Remissen

Ärendet har remitterats från stadsbyggnadskontoret till stadsmuseet för svar senast 20 januari. Remisstiden har förlängts i avvaktan på kulturnämndens behandling. Omedelbar justering.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av Stadsmuseets kulturmiljöenhet.

Bakgrund och syfte

Detaljplaneförslaget

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett detaljplaneförslag för en samlad stationslösning, Station Stockholm City, för Citybanan och tunnelbanan i anslutning till Stockholms centralstation. Utöver stationen möjliggör planförslaget ny bebyggelse i första hand för hotell och även en del bostäder integrerat med stationen i en huskropp. Förslaget innebär att det nuvarande hotellet, f.d. Continental, på fastigheten rivs. Lågdelen till detta hotell har redan rivits.

Den samlade stationslösningen kommer att innebära förändringar av tomträtten för Orgelpipan 6. Jernhusen som är tomträttsinnehavare avser att utöka byggrätten dels i gatunivå med ökad byggyta och dels med en större volym och höjd för hotellet samt därtill två våningar bostäder. Stationen anordnas i byggnadens mark- och källarplan och avtecknar sig två till tre våningar upp i fastigheten. Hotellet planeras med 400 rum och överst, i två indragna våningar, planeras för 25 lägenheter.

Planförslaget utökar kvartersmarken för den nya bebyggelsen vilket medför minskade gatubredder för Klara Västra Kyrkogata och Klara Vattugränd. Den föreslagna hotellbyggnaden kommer dessutom att kraga ut över gatumark runt

större delen av fastigheten. Intentionerna är att byggnaden skall utmärka sig och var en tydlig målpunkt i staden.

Befintlig byggnad

Hotell Continental var ett av de första moderna hotellen som byggdes under regleringen av nedre Norrmalm. Hotellet ritades av Hjalmar Klemming och Erik Thelaus och stod klart 1963. Hotellet är 11 våningar högt och har 268 hotellrum. Hotellet hade också en lågdel vid Vasagatan som rivits när genomförandet av Citybana påbörjades. Hotellet har fasad av vit Ekebergsmarmor, med bronsdetaljer kring fönstren och taktäckning av kopparplåt. Byggnaden har ett visst kulturhistoriskt värde och positiv betydelse för stadsbilden (gul i stadsmuseets kulturhistoriska klassificering).

Förvaltningens synpunkter

Föreslagen detaljplan medger en mycket stor byggnad som upptar hela tomtens yta och därutöver kragar ut över gatumarken. Den föreslagna byggnaden är i sin högsta del ca 8 m högre än befintlig byggnad. Detta innebär att byggnaden får en förhållandevis mycket stor volym. Flera stora byggnader finns i den omgivande stadsmiljön men ingen har den högre höjden som här föreslås. En påtaglig skalförskjutning kommer här att ske. Föreslagen byggnad kommer med den större volymen att tydligare tränga sig på miljön kring Klara kyrka och ytterligare täppa till siktlinjer mot kyrkan. Utkragningarna över gatumarken kommer också att påverka siktlinjerna i gaturummet, särskilt längst Vasagatan.

De illustrationer som visas för den planerade byggnaden har en arkitektur med en speciell gestaltning med utmärkande drag. Genom stadsbildsstudier, fotomontage, visas hur byggnaden kommer att synas i stadslandskapet. Den större skalan som mera ansluter till Stockholm Waterfront än till de omgivande volymerna blir i vissa vinklar synnerligen påtaglig särskilt där den läses ihop med Waterfront. Framförallt kommer de översta våningarnas bostäder att synas, särskilt kvällstid. Förvaltningen ifrågasätter rimligheten i att bostadsvåningarna manifesteras i stadsbilden.

Kulturförvaltningen bedömer att projektet kommer att ha en stor påverkan på stadsbilden och det kulturhistoriskt värdefulla området med Klara kyrka, 1600-talets rutnätsplan som är en betydelsefull och grundläggande struktur, Centralstationens som en viktig märkesbyggnad i stadsrummet samt stadens siluett. Samtliga dessa delar utgör viktiga komponenter i riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården.

Förvaltningen anser att det är rimligt att en ny entré till Station Stockholm City är tydlig i gatubilden och ges en anslående arkitektur. Museet anser dock att detaljplaneförslaget medger en alltför stor volym. Byggnaden bör inte tillåtas kraga ut över gatumark. Gatornas siktlinjer, särskilt längst Vasagatan bör förbli obruten. Om gestaltningen med utbuktande partier skall utföras måste byggnadens yta, det s.k. fotavtrycket, minska. Inte heller anser museet att två våningar bostäder, 25 lägenheter, kan motivera byggnadens högre höjd med de konsekvenser som blir följderna i miljön invid kyrkan, i stadslandskapet och i vissa siktlinjer. Det är också viktigt att den planerade nybyggnaden samspelar med Centralstationen så att den gamla byggnaden inte reduceras i betydelse. Blir nybyggnaden överstor och alltför dominant finns risken att detta sker.

Kulturförvaltningen anser således att planen bör omarbetas så att utkragningar över gatumark utgår och tillåten volym minskar.

Orgelpipan 6 ligger inom fornlämning 103 i Stockholm, där kulturlager från medeltid och senare kan påträffas. Länsstyrelsens kulturmiljöenhet fattar beslut om tillstånd för att schakta inom fornlämning.

Bilaga

Plankarta samt illustrationer ut samrådsmaterialet.